

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 października 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. podjął w stosunku do H. L. wypłatę emerytury w kwocie ostatecznej od 1 lipca 2019 r. tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. W treści decyzji wskazano, że emerytura została ustalona zgodnie z art.26 ustawy emerytalnej, a do jej obliczenia przyjęto: kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 9 616,73 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 499 111,46 zł, średnie dalsze trwanie życia tj. 217,10 miesięcy. Wyliczona emerytura wyniosła 2 343,29 zł $[(9\ 616,73 + 499\ 111,46) : 217,10]$. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że niniejszą decyzją podjęto wypłatę emerytury od lipca 2019 r. tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku (art.129 ustawy emerytalnej). Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że zgodnie z informacją KRUS w Z. z dnia 30 września 2019 r. H. L. nie złożył oświadczenia o wyborze świadczenia w KRUS.

/decyzja k.30 - 31 plik I akt ZUS/

W dniu 17 października 2019 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie H. L. od ww. decyzji. W treści odwołania H. L. wskazał, że wniosek o emeryturę złożył w dniu 8 kwietnia 2019 r., a przyznana emerytura została zawieszona z uwagi na prowadzone postępowanie w KRUS. H. L. podkreślił, że oświadczenie o wyborze korzystniejszego świadczenia z ZUS złożył w dniu 23 lipca 2019 r., gdyż wcześniej udzielano mu informacji, że ma czekać do zakończenia postępowania wyjaśniającego. W ocenie skarżącego należne mu świadczenie powinno zostać wyrównane od kwietnia 2019 r.

/odwołanie k.3 – 3 odwrót/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.4 – 4 odwrót/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca H. L. urodził się w dniu (...)

/okoliczność bezsporna/

W dniu 8 kwietnia 2019 r. H. L. złożył wniosek o emeryturę.

/wniosek k.1 – 3 odwrót plik I akt ZUS/

Decyzją zaliczkową z dnia 23 kwietnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał H. L. emeryturę od 7 kwietnia 2019 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że wysokość należnej H. L. emerytury została ustalona zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podkreślił jednocześnie, że emerytura została zawieszona i ma charakter zaliczkowy z uwagi na prowadzone postępowanie wyjaśniające z KRUS-em w Z. i zakładem pracy (...) Sp. z o.o. w K..

/decyzja k.5 – 6 odwrót plik I akt ZUS/

Decyzją ostateczną z dnia 23 maja 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał H. L. emeryturę od 7 kwietnia 2019 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. W treści decyzji wskazano, że emerytura została ustalona zgodnie z art.26 ustawy emerytalnej, a do jej obliczenia przyjęto: kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 9 616,73 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 499 111,46 zł, średnie dalsze trwanie życia tj. 217,10 miesięcy. Wyliczona emerytura wyniosła 2 343,29 zł $[(9\ 616,73 + 499\ 111,46) : 217,10]$. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że niniejsza decyzja została wydana po zakończeniu postępowania wyjaśniającego z KRUS w Z. oraz zakładem pracy (...) Sp. z o.o. w K.. Ponadto Zakład Ubezpieczeń

Spółecznych wskazał, że do wyliczenia wartości kapitału początkowego, a tym samym wysokości emerytury zaliczono kwotę wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy za okres od 5 lutego 1994 r. do 28 lutego 1994 r. w wysokości 3 743,00 zł. Jednocześnie emerytura została zawieszona z uwagi na zbieg prawa do kilku świadczeń tj. emerytury z ZUS wraz z rentą rodzinną w KRUS. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że w celu podjęcia wypłaty H. L. powinien złożyć stosowne oświadczenie, co do wyboru jednego świadczenia w terminie 30 dni od daty otrzymania decyzji.

/decyzja k.16 – 17 plik I akt ZUS/

W dniu 23 lipca 2019 r. do Zakład Ubezpieczeń Społecznych wpłynął wniosek H. L. o wypłatę emerytury z ZUS , z uwagi na to, że jest to świadczenie korzystniejsze dla wnioskodawcy, z wyrównaniem od kwietnia 2019 r..

/wniosek k.19 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 23 sierpnia 2019 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wstrzymał, w stosunku do H. L. , od dnia 1 września 2019 r. wypłatę rolniczej renty rodzinnej z powodu przyznania emerytury przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Jednocześnie Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i zobowiązał H. L. do zwrotu nienależnie pobranej renty rodzinnej za okres od 1 lipca 2019 r. do 31 sierpnia 2019 r.

/decyzja k.23 – 23 odwrót plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 24 września 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. podjął w stosunku do H. L. wypłatę zaliczki na poczet przysługującej emerytury od 1 lipca 2019 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

/decyzja k.25 – 26 odwrót plik I akt ZUS/

Po rozpatrzeniu wniosku z dnia 23 lipca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wydał zaskarżoną decyzję.

/decyzja k.30 - 31 plik I akt ZUS/

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego oraz zgromadzonych w aktach sprawy. W niniejszej sprawie bezspornym między stronami było, że H. L. wniosek o wyborze świadczenia w postaci emerytury z ZUS złożył dopiero w lipcu 2019 r. Okoliczności zaś podnoszone przez wnioskodawcę, że stosował się on do instrukcji udzielanych mu przez pracowników ZUS oraz KRUS, m.in. odnośnie zakończenia postępowania wyjaśniającego, co w konsekwencji miało skutkować złożeniem wniosku poza zakreślonym terminem , pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Decyzja z dnia 23 maja 2019 r. zawierała bowiem jednoznaczną informację, że w celu podjęcia wypłaty H. L. powinien złożyć stosowne oświadczenie, co do wyboru jednego świadczenia w terminie 30 dni od daty otrzymania decyzji i tego terminu z całą pewnością nie dotrzymał. Nawet zaś gdyby przyjąć, że wnioskodawca działał w zaufaniu do informacji udzielanych mu przez pracowników ZUS, bądź KRUS, to w razie jakichkolwiek wątpliwości winien był zażądać stosownych wyjaśnień, w tym pisemnych, a nie zaś bezkrytycznie przyjmować te twierdzenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Wnioskodawca nie kwestionował zaskarżonej decyzji w zakresie wysokości przyznanej emerytury, a spór sprowadzał się jedynie do ustalenia terminu początkowego wypłaty świadczenia i tylko to zagadnienie było przedmiotem oceny Sądu.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 116 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 53) postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego. Do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody

uzasadniająca prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Podkreślić należy, że generalną zasadą wynikającą z art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest wnioskowy charakter świadczeń i to w przedmiocie nabycia prawa, jak i dalszych przeliczeń świadczenia. Wyjątkami są sytuacje przewidziane w przepisach, kiedy organ rentowy wydaje decyzję z urzędu. Działania organu rentowego mogą być podejmowane w zasadzie jedynie na wniosek ubezpieczonego. Tym samym to wniosek wyznacza zakres i termin podjęcia wypłaty świadczeń. Zgodnie z treścią art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się, co do zasady, na podstawie wniosku zainteresowanego. Dlatego też decyzja będąca niejako wynikiem owego postępowania winna ściśle odnosić się do treści samego wniosku / wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10 czerwca 2014 r. III AUa 507/14 LEX nr 1477238/.

Stosownie do treści art.95 ust. w zw. z art. 96 ust. 2 ww. ustawy, w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego, a odrębne przepisy określają prawo do pobierania świadczeń w razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury lub renty z prawem do emerytury lub renty z ubezpieczenia społecznego rolników.

Stosownie zaś do treści art.33 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz.U. z 2020 r., poz.176) w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przysługującej na podstawie ustawy z prawem do emerytury lub renty z innego ubezpieczenia społecznego, uprawnionemu wypłaca się jedno wybrane przez niego świadczenie.

W niniejszej sprawie nie ulegało wątpliwości, że w chwili wydawania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzji z dnia 23 maja 2019 r., na mocy której przyznano wnioskodawcy prawo do emerytury, był on uprawniony do renty rodzinnej z KRUS i stosownie do dyspozycji wskazanego art. 95 ww. ustawy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązany był zawiesić jej wypłatę, określając przy tym, że to do wnioskodawcy należy wybór, które świadczenie chce pobierać. Nie ulega wątpliwości, że decyzja z dnia 23 maja 2019 r. zawierała jednoznaczną informację, że w celu podjęcia wypłaty H. L. powinien złożyć stosowne oświadczenie, co do wyboru jednego świadczenia w terminie 30 dni od daty otrzymania decyzji i tego terminu z całą pewnością nie dotrzymał.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z art. 129 ust. 1 cytowanej ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Ustawodawca nie przewidział możliwości domagania się wypłaty świadczenia od daty jego nabycia do chwili złożenia wniosku. Świadczenia wypłaca się, poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Nie wypłaca się świadczeń z wyrównaniem za czas od nabycia do nich prawa in abstracto, bez względu na to, czy niezłożenie wniosku spowodowane było brakiem staranności w prowadzeniu własnych spraw, czy też innymi okolicznościami w tym brakiem wiedzy /wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 października 2017 r. III AUa 1642/16 LEX nr 2409339/.

Samo zatem spełnienie się przesłanek warunkujących prawo do świadczenia in abstracto nie stanowi podstawy do wypłaty świadczenia. Podstawę taką - zgodnie z treścią art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS stanowi wniosek o przyznanie świadczenia, a zatem niewątpliwie ustawodawca przypisał decydującą rolę woli uprawnionego, który nawet, jeżeli spełnia warunki nabycia prawa do świadczenia, nie musi z niego korzystać.

W ocenie Sądu, mając na względzie powyższe uregulowania, brak było podstaw do wypłaty H. L. emerytury od kwietnia 2019 r., skoro wniosek o podjęciu korzystniejszej emerytury z ZUS złożył on dopiero w dniu 23 lipca 2019 r. Nie sposób zatem uznać, aby organ rentowy wydając decyzję z dnia 23 maja 2019 r., mocą której zawiesił wypłatę należnej mu emerytury, działał wbrew przepisom prawa i ponosił odpowiedzialność za zaistniały w niniejszej sprawie stan rzeczy.

W tej sytuacji nie ma podstaw do uznania, że organ rentowy wprowadził wnioskodawcę w błąd i podjęcia wypłaty od daty wcześniejszej niż wynikająca z regulacji art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak sentencji.

S.B.

z/odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy z pouczeniem o sposobie i terminie złożenia apelacji

30.09.20r.